

KRATKOČASNIK

glasilo Osnovne šole Primoža Trubarja Laško

šolsko leto 2014/15, 1. december 2014, številka 9, letnik III

Intervju z Viktorijo Krajnc: »Šola je pomemben člen na poti do zdravega prehranjevanja«

Prehrana šolarja

Obisk z ekološke kmetije

Zajtrk je najpomembnejši obrok dneva

Za lažjo izbiro poklica

Škrat Lenart

Moj sošolec zmore

Tradicionalno v Bumbar parku

Aleks Brižić: »Doma imam več kot sto živali«

Požarna preventiva

Rečiška lepota

KRATKOČASNIK, glasilo OŠ Primoža Trubarja Laško

šolsko leto 2014/15, 1. december 2014, številka 9, letnik III

Odgovorna urednica: Tanja Drolec

Uredništvo: Nataša Grešak, Nina Stiplošek, Nika Novak, Saška Maček, Anita Blatnik, Katja Pajk, Maja Skarlovnik, Brina Klinar, Jakob Pirš, Tilen Pasarič,

Naslovnica: Gaja Kolšek

Didaktično gradivo je na voljo pod licenco
Creative Commons
Priznanje avtorstva- Nekomercialno-Deljenje
pod enakimi pogoji 2.5 Slovenija

Spletno objavo omogočila Osnovna šola Primoža Trubarja Laško

INTERVJU

»Šola je pomemben člen na poti do zdravega prehranjevanja«

V sklopu projekta Tradicionalni slovenski zajtrk smo na intervju povabili upokojeno učiteljico angleškega jezika Viktorijo Krajnc, ki zadnja leta prisega na zdrav način prehranjevanja. Povedala nam je marsikaj zanimivega.

Zadnje čase se veliko govori o zdravi prehrani. Kakšen je vaš odnos do nje?

Mislim, da je vsekakor moramo posegati po zdravi prehrani, saj telo to potrebuje.

Sami se zdravo prehranujete. Kako se lahko odločimo, kaj je primerno za nas?

To, da ugotovimo, kaj je primerno za nas, je precej dolg proces. Osnovno pravilo pri meni je, da se izobražujem in spremljam ponudbe zdrave prehrane, potem pa opazujem svoje telo. Najlažje je, če si zapisujemo, kaj pojemo, nato pa opazujemo svoje počutje.

Kdaj oziroma zakaj ste se odločili za takšen način prehranjevanja?

Najprej me je k temu spodbudila bolezen. Ker mi zdravila niso pomagala, sem začela brati članke, knjige in revije o zdravi prehrani. Takšna prehrana mi je pomagala priti do boljšega počutja. In tudi zmanjšali so mi odmere zdravil.

Ali je zdrava prehrana dovolj za zdravje ali se moramo tudi gibati?

Samo zdravo prehranjevanje ni dovolj. Telesu moramo pomagati izločiti tudi strupene snovi. Na kratko: biti moramo disciplinirani. Seveda to vključuje tudi redno gibanje.

Ste upokojena učiteljica angleščine. Ali se je vaš način prehranjevanja po upokojitvi spremenil?

Seveda se je spremenil. Ker imam več časa, se lahko posvetim zdravi pripravi obrokov in tudi gibanju.

Kako določen način prehranjevanja, ki ga izbere posameznik, vpliva na ostale družinske člane?

To je odvisno od posameznika, ki se odloči za to. Prvo, česar se moramo zavedati, je, da nekaj, kar odgovarja nam, ni nujno, da odgovarja tudi drugim. Drugo je, da ne smemo nikogar v nič siliti.

Mislite, da otroci pojedjo dovolj zdrave hrane?

Priznam, da bi se mi zdelo bolje, če bi otroci bolj posegali po zdravi hrani.

Kako bi spremenili odnos otrok do zdrave prehrane?

Predvsem je pri tem pomembna družina, saj se navade privzgojijo v njej.

Vsako leto vas v šoli ob dnevu zdravlja povabimo k sodelovanju, in sicer v delavnicah, kjer učenci pripravljamo zdrave jedi. Menite, da se mladi premalo zavedamo načina zdravega prehranjevanja?

Mladi se vedno bolj zavedate pomembnosti zdravega načina prehranjevanja. Pri tem je pomembno tudi zavedanje, da se izogibamo izogibati reklamam, ki samo privabljajo kupce.

Kako bi ocenili odziv učencev na delavnicah? Ali bi kaj spremenili? Mislite, da v šoli jemo dovolj zdrave prehrane?

Do zdaj so bili samo pozitivni odzivi. Od delavnice do delavnice poskušam spremeniti stvari, da bi bilo otrokom delo še bolj zanimivo. Mislim, da se v šolah poje kar precej zdrave prehrane.

Kdaj se po vašem mnenju ljudje odločijo za spremembo načina prehranjevanja?

Največkrat je vzrok za to slabo počutje oziroma poslabšanje zdravstvenega stanja.

Kaj vse sodi k spremembi prehranjevanja?

Kot prvo je dobro, da si razdelimo obroke in da jemo večkrat na dan ter v manjših količinah. K temu sodita tudi način priprave in vrsta hrane.

Zakaj se ljudje odločijo za zdravi načinom prehranjevanja šele, ko jih zdravje opozori na to?

Zato ker mora vsaka stvar nekako dozoreti.

Kakšen je pomen šole in kakšno vlogo ima glede na zdravo prehranjevanje?

Vsekakor je pomemben člen na poti do zdravega prehranjevanja.

Ali menite, da lahko tudi starši vplivajo na prehrano otrok?

Seveda. Predvsem z zgledom.

Kaj bi svetovali mladostnikom glede načina zdravega prehranjevanja?

Svetovala bi jim, naj razmišljajo, pri čemer bodo po korakih bodo prišli do rešitve, ki so primerne zanje.

*Anita Blatnik, Maja Skarlovnik
in Nina Stiplošek*

ZDRAVJE

Prehrana šolarja

Otroštvo je najbolj pomembno in hkrati najbolj zapleteno obdobje človekovega razvijanja. Zato mora biti temu primerna tudi prehrana.

Že nekaj let nas učijo, da je zajtrk najbolj pomemben obrok dneva. To je res. Zajtrk nam da energijo za ves dan. A na žalost ga ne je prav veliko otrok. Nekateri pravijo, da zjutraj nimajo časa. Toda potem so prvi dve uri pouka manj zbrani, saj so z mislimi že pri malici. Če ne zaužijemo zajtrka, si energije, ki bi jo morali

dobiti s tem obrokom, žal ne moremo nabrati z drugimi obroki. Za zajtrk je najbolje pojesti sadje, kruh z raznimi namazi, kosmiče ... Najbolj je pomembno, da je hrana raznolika.

Ni pa dobro, da jemo sladkarije in pijemo sladke pijače. Otrok v povprečju zapravi evro na dan za takšne stvari. Vsebujejo odvečne sladkorje in maščobe, hranilna vrednost pa je nizka. Deklice od desetega do dvanajstega leta potrebujejo 10 tisoč kJ in dečki 10.200 kJ energije na dan. Samo 100 gramov čokolade pa vsebuje približno 2.200 kJ energije. Zato upoštevajmo piramido zdrave prehrane, jejmo raznoliko hrano, veliko zelenjave, sadja in žitaric, rib in pustega mesa ter malo maščob, sladkarij, izdelkov iz bele moke in soli.

*Brina Klinar
Foto: Andrej Gobec*

PŠ DEBRO

Obisk z ekološke kmetije

V petek, 21. novembra, smo imeli tudi v naši šoli dan slovenske hrane. Najprej smo se pogovorili o pomenu zajtrka. Sledil je tradicionalni slovenski zajtrk: domač kruh z maslom, med, mleko in jabolko. Vse je bilo domače, pridelano v neposredni okolici Laškega. Bilo je slastno.

Nadja Gorišek: »Nato nas je obiskala gospa Katarina Očko. Ukvarja se z ekološkim pridelovanjem zelenjave. Prinesla je pokazat svojo zelenjavo in semena. Posladkali smo se z rdečo redkvico. Njen domač jabolčni sok je bil odličen.«

Žiga Ulaga: »Prišla je Larisina mamica. Predstavila nam je njihovo ekološko kmetijo. Poskusili smo dva namaza in domač jabolčni sok. Zelo nam je polepšala dan.«

Iris Ilijevec Vodišek: »Dan slovenske hrane mi je bil zelo všeč. Obiskala nas je gospa Očko in prinesla zaboj različne zelenjave, pridelane na ekološki način. Presenečena sem bila, da je bila v zaboju tudi rdeča redkvica.

Ogledali smo si različna semena. Sama jih pripravi za sajenje. To je veliko boljše, kot če semena kupiš v trgovini. Ocenjevali smo njen domač jabolčni sok in poskusili namaz iz buče in paprike. Vse je bilo zelo dobro.«

Bhimasena Naglič: »V petek je bil v šoli poseben dan. Imeli smo tradicionalni slovenski zajtrk. Ustvarjali smo iz papirja. Naredili smo pogrinjke za na mizo.«

Julija Pristovnik: »Ta dan smo jedli hrano, pridelano v Sloveniji, in sicer v neposredni bližini Laškega. Gospa Katarina Očko nam je povedala, kako pridelujejo zelenjavo, kako gnojijo. Njen zabojček zelenjave je bil zelo bogat. Namaz iz hokaido buče je bil odličen.«

Nik Ojsteršek: »Dan je bil zanimiv. Po tradicionalnem slovenskem zajtrku smo se pogovarjali o pomenu doma pridelane in neškropljene hrane. Ljudje se tega premalo zavedamo. Jabolčni sok sem ocenil z oceno pet. Bil je odličen.«

Neža Sušič: »V petek je k nam prišla gospa Očko. Veliko nam je povedala o semenih, zelenjavi in škodljivcih. V lesenem zaboju je bila različna zelenjava: redkvica, solata, bučke, zelje. Poskusili smo rdečo redkvico. Bila je malo pekoča. Res smo se zabavali.«

Danaja Verbovšek: »Gospa Katarina nam je povedala, kako moramo posaditi zelenjavo, kako skrbeti zanjo, ko raste. Zraven je prinesla tudi sodček domačega jabolčnega soka, ki smo ga poskusili in ocenili od ena do pet. Dan mi je bil všeč.«

Taj Očko: »Gospa Očko nam je popestrila dan. Izvedel sem, da obstajajo tudi bio semena. Ona jih sama vzgaja in nato sadi.«

Goran Stiblik: »Gospa Očko je poudarila, da je najboljša hrana domača, pridelana blizu in ne tista, ki je pripeljana iz drugih držav.«

Larisa Očko: »Veliko novega sem slišala o čebelah. Med je bil del tradicionalnega slovenskega zajtrka, ki smo ga jedli.«

Nika Brečko: »V petek, 21. novembra, smo imeli v šoli Tradicionalni slovenski zajtrk. Za zajtrk smo pojedli domač kruh, maslo, med, mleko in jabolko. Potem smo izdelovali pogrinjke iz papirja. Nato je na obisk prišla gospa Katarina Očko, ki se ukvarja z ekološkim kmetovanjem. Predstavila nam je svoje delo in veliko povedala o gojenju rastlin. Nato nam je ponudila jabolčni sok z njihove kmetije. Poskusili smo še dva namaza iz bučk in paprike.

Bil je prečudovit dan, saj sem se naučila veliko novega in zanimivega, zato bi z veseljem še kdaj ponovila ta dan.«

Jožica Trbovc: »V petek, 21. novembra, smo imeli tehniški dan. Imeli smo Tradicionalni slovenski zajtrk. Fantje so odšli po malico, saj smo tokrat jedli kar v razredu. Pripravili smo mize in pojedli zajtrk. Vsa hrana je bila slovenskega porekla, torej od lokalnih pridelovalcev. Potem smo se pogovorili o pomenu slovenske hrane, zakaj kupovati takšno hrano, ki ne prepotuje več sto kilometrov. Nato smo izdelovali pogrinjke za kulturno prehranjevanje. Na obisk je prišla gospa Katarina Očko, ki se ukvarja z ekološkim kmetovanjem. Predstavila nam je različne vrste zelenjave in semen ter kako je treba vzgajati rastline. Pripravila nam je še dva namaza, eden je bil iz buče, drugi iz paprike. Tudi kruh je bil domač, pečen v krušni peči. Spekla ga je sošolčeva mama.«

Foto: Vesna Obrez

PŠ DEBRO

Mamljive vonjave

Tudi devetošolci smo imeli v petek, 21. novembra, različne dejavnosti v okviru projekta Tradicionalni slovenski zajtrk.

Najprej smo se razdelili v štiri skupine. Prva je z učiteljico Mileno Žohar izdelovala kopalne soli in mila, druga je z učiteljico Tino Košak spoznavala angleške izraze za hrano, tretja je z učiteljico Biljano Jošovc pekla muffine in četrta je z

učiteljico Martino Lorger izdelovala predstavitve o slovenski hrani. Za konec smo se vsi učenci in učiteljice zbrali v isti učilnici in predstavili svoje delo. V delavnicah nismo bili pridni samo učenci, ampak tudi učiteljice.

Saška Maček

Foto: Biljana Jošovc

MŠ LAŠKO

Zajtrk je najpomembnejši obrok dneva

SEDMOŠOLCI MŠ LAŠKO

Smuti ...

... iz grozdja in kivija

Za 2 velika kozarca potrebujemo 450 g belega grozdja, 2 kivija, 1 banano, 100 ml jogurta, 100 ml sojinega mleka, žlico medu in 2 kocki ledu.

Grozdje operemo. Nekaj jagod damo na stran za okras. Kivi in banano olupimo. Rezino kivija prihranimo za okras. Vse sestavine damo v mešalnik in dobro zmeljemo. Okrasimo z nabodalom iz grozdja in kivija ter takoj postrežemo.

... iz jagod in ananasa

Za 2 velika kozarca potrebujemo 400 g ananasa in 400 g jagod, 1 banano in med.

Ananas olupimo in mu odstranimo stržen. Meso narežemo na kose in ga v mešalniku dobro zmeljemo. Jagode operemo in osušimo. Ananasovo kašo nalijemo v model za ledene kocke in zamrznemo. V dve jamici za ledene kocke damo jagodi za okras in dolijemo vodo. Banano olupimo in jo zmeljemo z zmrznjenimi kockami ananasove kaše in jagodami.

Smutiju dodamo med. V vsak kozarec damo ledeno kocko z jagodo in postrežemo.

... iz breskev in banane

Za 2 velika kozarca potrebujemo 2 breskvi, 1 banano, 1 kozarec pomarančnega soka, 5 do 8 žlic vanilijevega jogurta, 2 žlici nalistanih mandeljnov.

Breskvi prelijemo s kropom, pustimo za kratek čas namočeni, olupimo in jima odstranimo koščico. Banano olupimo in vse sestavine, razen mandeljnov, zmeljemo v mešalniku najprej pri nizki, nato pri visoki hitrosti, da dobimo gladko mešanico. Okrasimo z mandeljnovimi lističi.

... s korenčkom

Za 2 velika kozarca potrebujemo 2 kiselkasti jabolki, 2 korenčka, 1 žlico limonovega soka, 1 žlico medu, jabolčni sok za razredčenje, kocke ledu.

Jabolki in korenčka operemo in osušimo. Jabolki narežemo na četrtine in jima odstranimo peščišče. Korenčka olupimo, očistimo in narežemo na koščke. Oboje zmeljemo v mešalniku. Dodamo med in sveže iztisnjen limonov sok. Dodamo toliko jabolčnega soka, da smuti dobi zeleno gostoto.

Jakob Pirš

DAN DEJAVNOSTI

Za lažjo izbiro poklica

V torek, 25. Novembra, smo učenci devetih razredov matične šole Laško in podružnične šole Debro v okviru dnevov dejavnosti obiskali Thermano in Wellness Spa Laško.

Ne, nismo se šli kopat, temveč poizvedovat o poklicih in o nadaljnjem izobraževanju. V Thermani niso namreč samo bazen, receptorji in vodni reševalci. Thermana nudi tudi prostore za rehabilitacijo, gostinstvo, fizioterapijo, fitnes, športno dvorano za različne športne dejavnosti (aerobika, joga ...) in še mnogo drugega.

Predstavil se nam je natakar, ki nam je pokazal, kako aranžiramo pribor in mizo, pri naslednji mizi smo mešali koktajle, oblikovali kokosove kroglice, pripravljali sendviče ... V telovadnici

smo se tudi malo raztegnili na žogah in se pogovarjali o pravilni drži. Ugotovili smo, da se je težko držati čisto pravilno dlje časa.

Poslušali smo tudi predavanje medicinske sestre, ki nam je podrobneje predstavila veje zdravstva in medicine. Celoten dan lahko zaokrožimo z mislijo, da so se vsi zaposleni zelo potrudili, da bi nam vsaj malo pomagali pri izbiri poklica. Bil je lep dan in morda bo komu od učencev zdaj odločitev, kam naprej, nekoliko lažja.

Nataša Grešak

POHODNIŠTVO

Pohod po trških mejah laškega

Kot vsako leto je bil tudi letos pohod po trških mejah Laškega. In sicer že šestnajstič.

Pot poteka po levem bregu reke Savinje od cerkve sv. Martina po cesti do Blaževe skale in v Zahum. Nato dalje v smeri proti Tovstemu, pod zahodnim pobočjem Žikovškega brda do ceste, ki pripelje na Ojstro, nato do ceste za Reko in Gaberno ter do vasi Trojno. Tam sledi krajši postanek z druženjem. Pohod se nadaljuje po cesti do

turistične kmetije Pirc. Tam zavije levo na makadamsko pot, počasi se spuščamo v dolino do potoka Lahomnica in pri mostu na Marija Gradcu zavijemo na glavno cesto do gostišča Čater. Tam se pohod konča. Pot je dolga 11,2 km in nezahtevna, traja približno štiri ure.

Nika Novak

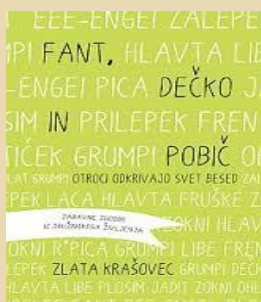

Povabilo v Knjižnico Laško na pogovor z novinarko Zlato Krašovec ob njeni knjigi Fant, dečko in pobič

V četrtek, 4. Decembra, ob 18. uri ste lepo povabljeni v laško knjižnico. Gostili bomo novinarko Zlato Krašovec. Njen oče je bil znan novinar Jure Krašovec, ki je raziskoval običaje na našem območju in napisal nekaj knjig, ki so povezane z Laškim, na primer 110 let Turističnega društva Laško.

Gospa Zlata je delovala kot urednica in objavljala v različnih revijah in časopisih ter sodelovala v radijskih oddajah. Ves čas je bilo njeno ustvarjanje povezano s skrbjo za lep in pravilen jezik.

Letos je izšel njen knjižni prvenec **Fant, dečko in pobič**.

Knjiga, ki nosi podnaslov Otroci odkrivajo svet besed, prinaša zabavne zgodbe o treh fantičih, ki odkrivajo besede. V njej je zapisala nekatere zabavne jezikovne dogodivščine tudi iz svoje družine, ki jih je malo prilagodila, a gre kljub temu za pristne zgodbe, ki si jih družina še zdaj pripoveduje.

V pisanju je združila dve svoji ljubezni – do jezika in do svoje družine. Kot mati treh fantov in babica štirih vnukov dobro pozna otroško govorico.

Z gospo Krašovec bomo kramljali o pogovoru v družini, nastajanju besed in nasploh o zanimivih družinskih dogodivščinah.

Za ilustracijo si lahko preberete odlomek iz zabavnih prigod družine Besednjak:

»Mami, daj mi raje zalepek!«
»No, navsezadnje se lahko reče tudi zalepek,« se je nasmejala Mami.
»Ja, saj ga zalepimo,« je razložil Fantek. Čeprav zdaj ni bil več čisto prepričan.
»No, mogoče bi lahko rekli tudi prilepek, saj ga pravzaprav prilepimo ...«
»Ja, zdaj se pa odloči – zalepek ali prilepek,« je rekla Mami.
»Zalepek naj bo!« je rekel Fantek. In pri tem je ostalo.

Povabljeni k veselemu odkrivanju sveta besed in k iskrivemu pogovoru, dobrodošli so tudi vaši starši in stari starši.

Prisluhnili bomo tudi violinistki Mariji Tereziji Kolman, učenki Glasbeni šole Laško-Radeče. Ker bo prireditev malo pred miklavževim, bomo pripravili tudi drobna presenečenja ...

Knjižnica Laško

PŠ VRH

Škrat Lenart

Izvedel sem za prelep kraj Šentlenart, zato sem se odločil, da bom obiskal tamkajšnje otroke in krajanje.

Vse te čudovite družabne in polne dobre volje šentlenartske otroke sem povabil na skupna druženja v PŠ Vrh nad Laškim. Naj vam z velikim veseljem povem, da smo do zdaj imeli že dve delavnici, najbolj sem bil vesel odličnega odziva, saj je prišlo kar devetnajst otrok. Vsem, ki so prišli, se še posebej zahvaljujem za čudovite preživete urice, kjer smo prvič ustvarjali bučno

lučko in čarovnice, na drugi delavnici po bralni urici pa izdelovali bralna kazala.

Otroci, se vidimo na tretji delavnici 16. decembra, kjer nas bo obiskala Mojca Pokrajculja s svojimi živalmi in nam pomagala zaviti božično darilce. Nestrpno že pričakujem nove dogodivščine z vami.

Pozdravlja vas škrat Lenart.

PŠ VRH

Moj sošolec zmore

Novembra smo imeli ob četrtnih v podaljšanem bivanju igre Moj sošolec zmore. Učenci so se v parih pomerili v različnih spretnostnih igrah.

Igre so bile sestavljene iz različnih spretnosti, znanja in moči. Učenci za mizo, ki so stavili žetončke, so morali pravilno oceniti sposobnosti

svojih sošolcev ter staviti na njihove možnosti za uspeh. Preberite si nekaj utrinkov, ki so jih napisali učenci PŠ Vrh nad Laškim.

»Najbolj mi je bila všeč igra, ko sem metala na koš. Imela sem deset poskusov in morala sem zadeti tri koše. Bila sem malo živčna, ker so sošolci glasno navijali. A na srečo sem hitro zadela. To je bila majhna stava.« **Gloria Sevšek**

»Najbolj mi je bila všeč igrice Doodle Jump, ker imam rad računalniške igrice. Zdržati sem moral dve minuti, ne da bi padel. Imel sem tri poskuse in na žalost mi ni uspelo.« **Žan Gradišnik**

»Rezala sem zvezde iz papirja. Med rezanjem sem si samo mislila, da bo kmalu konec in da bom izgubila žetončke.« **Zala Tauses**

»Zelo sem bila vesela, ko smo stavili žetone. Ampak mogoče smo malo preveč stavili.« **Kaja Poljšak**

Klaudija Košenina

**MOJ
SOŠOLEC
ZMORE**

PŠ ŠENTRUPERT

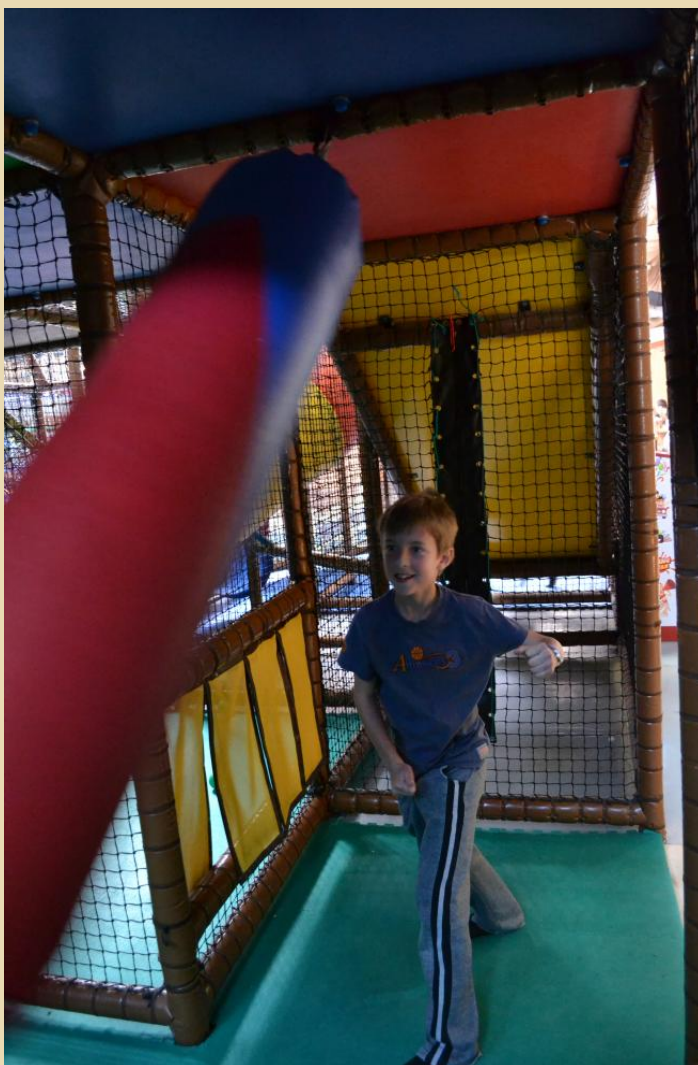
Tradicionalno v Bumbar parku

Obisk Bumbar parka je tudi to leto popestril naše krompirjeve počitnice.

Med jesenskimi počitnicami smo (končno) spet obiskali Bumbar park v Mariboru. Odštevanje dni z nešteto vprašanji v povezavi z izletom nas je spremljalo že več kot polovico oktobra. Zjutraj smo se z učenci drugih podružničnih šol in matične šole zbrali na avtobusni postaji v Laškem in se polni pričakovanj odpeljali proti Mariboru. Ob prihodu so nas razdelili v skupine in nato smo

lahko preizkušali različna igrala, igralne avtomate in priboljške iz bara. Da nam ne bi zmanjkalo energije, smo dobili tudi kosilo. Dan smo odlično preživeli in na poti nazaj je bilo na avtobusu mogoče slišati nešteto zanimivih prigod. Da o vseh igračah in spominkih, ki smo jih odnesli domov, ne izgubljam besed.

Maja Deželak

PŠ ŠENTRUPERT

Ekskurzija v Hrastnik

Učenci petega razreda so se z učiteljico Tino odpravili na ekskurzijo, kjer so si ogledali staro šolo.

Toda med tem, kar so pričakovali, in tem, kar so doživeli, je bila ogromna razlika.

Učenci so o ekskurziji zapisali nekaj besed, ki smo jih združili v skupno pripoved.

Veronika Horjak: »V četrtek smo odšli v Hrastnik.«

Ana Šmerc: »Tam smo imeli pouk, in sicer uro lepomisja iz leta 1930.«

Klara Brečko: »Pisali smo s starim nalivnikom in črnilom.«

Larisa Kolarec: »Učiteljica je bila zelo stroga.«

Tinca Centrih: »Če je nisi ubogal, te je poslala klečat na koruzo.«

Petra Žumer: »Sošolka je dvakrat klečala na koruzi in nositi je morala osla.«

Alen Zajtl: »Na koncu smo izdelali še igračo iz volne.«

Učenci so ugotovili, da je bilo zanimivo, vendar so bili zelo veseli, da je danes pouk čisto drugačen.

Maja Deželak

ŽIVALSKI SVET

Doma ima več kot sto živali

Oktobra je med drugim tudi mednarodni dan živali. Zato smo se odločili, da bomo v šolskem časopisu predstavili sošolca oziroma sosošolca Aleksa Brižiča, ki ima poseben odnos z živalmi in si je zelo blizu z njimi.

Aleks ima zelo rad živali. Doma jih ima več kot sto, in sicer 27 različnih vrst. Med njimi so psi, žabe, kača, veverice, kuščarja, ježi ...

Aleks ima že od malega rad živali. Večino, ki jih ima doma, je dobil iz Slovenije, medtem ko so nekatere pripotovale tudi z Madžarske in s Hrvaške. Zaupal nam je, da je bil prva njegova žival morski prašiček, ki ga je dobil od društva Male živali. Ker je živali veliko, si v družini razdelijo skrb zanje. Vsak načeloma skrbi za svoje, drugače pa Aleks skrbi za eksotične živali, mami za pse in mačke ter ati za kokoši in pujse.

Živali so različne, zato je temu primerna tudi njihova prehrana. Aleks hrani kačo z mišmi, in sicer na teden ali dva, da je sita. Miši goji njegov stric. Ostalo hrano za živali naberejo kar v naravi ali jo kupijo v trgovini.

Vsakomur, ki ima rad živali, se je verjetno že zgodilo, da mu je katera tudi poginila. To se je zgodilo tudi Aleksu. Pred časom je imel staro kačo, ki je bila bolna. Zato jo je dal stricu, kjer je v miru poginila. Zgodilo se je že tudi, da mu je ušel kateri od kuščarjev. Kar je nevarno, saj se, če dva kuščarja prideta skupaj, stepeta in eden ubije drugega. Tudi kača mu je že dvakrat pobegnila, a jo je na srečo našel.

V njihovi družini so seveda vsi živaloljubci, saj drugače verjetno ne bi imeli toliko živali. Je pa res, da je Aleksova mami tudi kdaj huda, če za katero žival ni poskrbljeno ali če nima hrane ali vode. Nekatere živali so tudi koristne. Na primer kokoši nesejo jajca, psi pa so hišni čuvaji. Nekatere živali imajo zunaj v posebnih prostorih in kletkah, nekatere pa v terariju ali hiši.

Živali so tudi kdaj ogrožene. Na primer v času, ko je Pivo in cvetje, in ob novem letu, ko ljudje v zrak spuščajo rakete. Ko raketa poči, živali to zelo moti, saj imajo bolj razvit sluh kot mi. Drugače pa so kokoši ogrožene tudi zaradi okoliških

lisic, ki rade pridejo in si katero vzamejo za malico.

Najbrž ni treba posebej izgubljati besed, da ima Aleks resnično rad živali. Zato tudi razmišlja, da bi šolanje nadaljeval v veterinarski šoli in potem tudi postal veterinar.

Sošolci so bili že tudi pri njem doma in jim je bilo zelo všeč. Tudi sicer mu nikoli ne rečejo, da jih kaj moti v povezavi z njim in živalmi. Aleks se poleg živali ukvarja tudi s plezanjem, kar počne tudi v prostem času. Prosti čas včasih izkoristi tudi za risanje.

Katja Pajk, foto osebni arhiv Aleksa Brižiča

FOTOREPORTAŽA

Delček zbirke ljubitelja živali

Foto: Osebni arhiv Aleksa Brižića

NARAVOSLOVNI DAN

Živalski vrt

Zjutraj je bilo mrzlo, mi pa smo se nasmejani udobno namestili in se z avtobusom odpeljali v ljubljanski živalski vrt. Morava priznati, da na avtobusu ni bilo precej mirno.

Ko smo prispeli, smo imeli pol ure časa za malico, nato smo se razdelili v dve skupini. Prva je odšla na prost ogled, drugo je prijazna oskrbnica peljala v majhno dvorano, kje nam je pokazala pitona. Lahko smo ga božali in dala nam ga je tudi za vrat. Bil je zelo hladen in mehak. Kdo bi si mislil, da se lahko bojiš tako prijaznega bitja.

Nato smo tudi učenci iz druge skupine odšli na ogled živalskega vrta. Videli smo geparda in vodička nam je povedala, da je to najhitrejša mačka, saj lahko teče tudi do 120 km na uro, vendar samo minuto, nato potrebuje počitek. Ko smo se poslovili od gepardov, smo odšli k opicam. Izvedeli smo, da so kar v 90 odstotkih

genetsko podobne ljudem. Pravzaprav so nam zelo podobne tudi po videzu. Vodička nam je pokazala tudi sibirskega tigra, ki je ena najbolj ogroženih mačk na svetu. Bil je zelo veličasten.

Po končanem ogledu smo odšli na predstavo. V njej je bil glavna zvezda tjulenj. Zelo je bil prikupen, najbolj nama je bilo všeč, ko je na gobčku vrtel žogo. Nato smo imeli še nekaj časa, zato smo si lahko odšli sami ogledat še preostale živali. Čas je hitro minil in spet smo odšli na avtobus. Ko smo prispeli v Laško, smo odšli domov, kjer smo verjetno vsi staršem pripovedovali o prigodah, ki jih še nekaj časa ne bomo pozabili.

Katja Pajk in Anita Blatnik

Foto: Jakob Pirš

GASILCI

Požarna preventiva

Oktober kot mesec požarne varnosti vsako leto zaznamujejo preventivne akcije Gasilske zveze Slovenije in gasilskih društev. Z njimi želijo opozoriti posameznike na preventivno ravnanje in zaščito pred požari.

Preventiva je pomembna celo leto, pri čemer mora biti še poseben poudarek na pomembnosti osveščanja in poučevanja mladih o nevarnosti ognja in celo o njegovi zlorabi. V PŠ Debro je ogenj, njegov nastanek v zgodovini, kakšne nevarnosti predstavlja, če uide nadzoru, ter ukrepe ob pojavu požara predstavil višji gasilski častnik II. stopnje Janez Hočevar, član Gasilskega društva Ljubljana – mesto. V šolo smo ga povabili 14. novembra na pobudo Mateja Špilerja, poveljnika Gasilske enote Laško, in Klemna Mlakerja, vodje sekcije za delo z mladimi gasilci.

Gasilec Janez Hočevar je za vsakega učenca od 3. do 7. razreda pripravil brošuro Pogovor o ognju, v kateri je podrobno razložil nastanek ognja, obravnaval gorenje kot kemični proces ter gorenje in gašenje kot obratni proces. Prikazal je tudi nekaj poskusov.

Poučno in vzgojno preventivno predavanje je končal gasilec Klemen Mlaker, ki je predstavil Gasilsko društvo Laško in poudaril pomen in pomoč gasilcev v vsakdanjem življenju ljudi ter učence povabil k vpisu.

Irena Namestnik

LOGIKA

Dve zlati

V soboto, 18. oktobra, je bilo v Celju državno tekmovanje iz logike. Udeležile so se ga tri učenke matične šole Laško.

Dosegle so odlične rezultate, in to kljub temu da so bile naloge zelo težke. Zlato priznanje sta osvojili Manica Slapšak iz 9.a-razreda in Alma Pleteršek Fajfer iz 8.a-razreda. Alma je od vseh možnih točk izgubila samo štiri in se tako uvrstila v sam vrh slovenskih logikov. Da lahko dosežeš tako visoke rezultate, ni dovolj samo nadarjenost, ampak tudi veselje do logike in veliko vloženega dela, saj so kriteriji za osvojitev zelo visoki. Učenki sta zapisali tudi svoje vtise.

Manica Slapšak: »Takoj po uradnih rezultatih smo izvedeli datum državnega tekmovanja, ki je bilo v soboto, zato sem morala odpovedati nekaj dejavnosti, ki jih imam drugače na ta dan. Z učiteljico Vero Ojcinger smo se začele pripravljati že kakšen teden, dva prej in rešile nekaj nalog s prejšnjih tekmovanj. Letošnje je bilo na III. OŠ Celje, kamor nas je odpeljal hišnik s kombijem. Tam smo si najprej ogledali kulturno prireditev, s katero so nam delavci in šolarji predstavili sebe in šolo, nato so nam pokazali učilnice, kjer smo uro in pol reševali logične naloge. Teh ni bilo veliko, a kot ponavadi smo za eno porabili približno dvajset minut, tako da je časa vseeno zmanjkovalo. Ko je prišel čas za oddajo pol, ni bilo nikogar, ki ne bi bil živčen. Tekmovalcev, ki

so upali na lepe rezultate in jih dobili, je bilo kar nekaj, pri čemer sem res vesela, da sem med njimi, saj sem želela nadoknaditi še za prejšnje leto, ko sem na dan tekmovanja zbolela. Tekmovati nameravam tudi naslednje leto v srednji šoli in kljub temu da tam ne bo krožka za logiko, mislim, da nam je gospa Ojcinger »dala« dovolj znanja, ki ga bomo lahko ponesli s sabo. Hvala.«

Alma Pleteršek Fajfer: »Reševanje logičnih nalog se mi zdi zabavno, zato sem se odločila za tekmovanje. Na šolskem se mi naloge niso zdele pretežke. Ko sem izvedela, da sem se uvrstila na državno tekmovanje, sem se intenzivneje pripravljala. Logiko smo imeli z učiteljico skoraj vsak dan. Državno tekmovanje je bilo v soboto, 18. oktobra v III. osnovni šoli v Celju. S kombijem smo se že zgodaj zjutraj odpeljale v Celje. Tam smo imeli kratek sprejem in nagovor ravnatelja. Pisali smo uro in pol. Naloge so se mi zdele težke, saj so bili ponekod čisto novi sistemi. Vse nas je skrbelo, kako smo reševali. Nisem mogla verjeti, da sem se tako dobro uvrstila. Reševanje nalog pa se mi vsako leto zdi lažje, kar mi je v veliko spodbudo.«

Vera Ojcinger

PŠ VRH

Tradicionalno srečanje krajanek in krajanov Vrha nad Laškim

Spet je prišla oktobrska sobota, ko se po tradiciji in lepi navadi v večnamenski dvorani gasilskega doma Vrh nad Laškim srečajo krajanji, stari sedemdeset in več let. Na letošnje srečanje je bilo povabljenih kar 108 krajanov. Za vse, ki so se ga

udeležili, smo pripravili kulturni program. Naši učenci so popestrili program z zbadljivkami, igrami in s pesmimi, znanimi iz življenja pastirjev in pastiric.

Marija Kotar

KNJIŽNICA PŠ DEBRO

Kdo je napravil Vidku srajčico

Mesec je naokrog in otroci z vzgojiteljicami iz debrske enote Vrtca Laško so ponovno obiskali knjižnico v PŠ Debro.

Med potjo v šolsko knjižnico so za nekaj minut zmotili učiteljico Marjeto Ocvirk in učence 8.a-razreda pri uri matematike. V knjižnici so najprej prisluhnili pravljici Frana Levstika Kdo je napravil Vidku srajčico, nato pa so pripovedovali,

katere živali in rastlina so Vidku naredile lepo novo srajčico.

Druženje je bilo prijetno, zato nestrpno pričakujemo srečanje v prazničnem decembru.

Lidija Toplišek

Počitnice so super

Počitnice so tisti čas, ko nam ni treba v šolo, se družimo s prijatelji, odpravimo na izlet ali preprosto lenarimo doma. Letošnji prvošolci so dočakali svoje prve (krompirjeve) počitnice. Ker sem bila radovedna, kako so jih preživeli, sem jih nekaj povprašala o tem.

Lejla Salkić: »Počitnice so bile super. Doma sem se igrala in šla sem na obisk k prijateljici.«

Klara Kavzer: »Vesela sem bila, da sem lahko bila doma. Igrala sem se in z družino smo odšli na izlet.«

Nika Buček: »Med počitnicami sem se igrala z bratom. Počitnice so mi zelo všeč.«

Nina Jančič: »Jaz sem šla z mamico v trgovino in se igrala z bratcem.«

Alja Bukovšek: »V kino sem šla gledat Čebelico Majo. Na obisk je prišla tudi moja sestrična. Igrala sem se z bratom.«

Martina Juteršek: »Igrala sem se z bratcema. Odšli smo tudi na izlet. Bilo je super.«

Matevž Kolar: »Med počitnicami sem gledal risanke in se igral s sestrico.«

Lucija Dobravc: »Med počitnicami sem šla k babici in dedku. Bilo je super.«

Claudio Ndlovu Tonkli: »Med počitnicami sem šel na Hum in se podpisal v knjigo. Počitnice so super!«

Saška Maček

PŠ REČICA

Rečiška lepota

Šolska stavba nosi s seboj zgodovino 130 let. Takratni učitelj je stanoval v šoli. Tako so pouk lahko imeli dopoldne in popoldne, seveda v kombiniranih oddelkih za vso osemletko.

Ob zidanju rečiške cerkve v letih 1936–39 so dozidali še prizidek z dvema učilnicama. Šola je dobila sedanjo zunanjo obliko.

Pred 50 leti so rečiško šolo priključili k Osnovni šoli Primoža Trubarja Laško, ker je število vaških otrok zelo upadlo. Postala je štirirazredna Podružnična šola Rečica.

Največje gradbene spremembe po drugi svetovni vojni je stavba doživela pred 30 leti. Takrat so učiteljska stanovanja preuredili v kuhinjo in jedilnico, napeljali centralno ogrevanje ter v učilnicah položili parket.

Večjo vsebinsko novost je podružnica uvedla pred štirimi leti z ustanovitvijo vrtčevskega oddelka.

Letos je v vrtec vključenih 17 otrok, prav toliko je tudi šolarjev.

Vsi, ki smo od prvega šolskega dne letošnje dogajanje okoli šole vsakodnevno spremljali, smo navdušeni nad novo svetlo podobo šole. Energetska obnova šole je vključevala poleg izolacije tudi novo barvo zunanjih sten, nova vhodna vrata, okna, police in novo strešno kritino. Prostori v šoli so zdaj prijetno in enakomerno ogrevani, prej pa so bili hodniki vedno hladni. Ponosni smo, da smo del zgodbe o prenovljeni rečiški šoli.

Učenci in kolektiv PŠ Rečica
Foto: Ksenija Vozlič, Jakob Pirš

BRIHTNE GLAVCE

Veseli december

1. Kdo praznuje 6. decembra?

- d) Nikolaj
- c) Silvester
- a) Blaž

2. Kateri praznik praznujemo 25. decembra.

- f) novo leto
- v) Marijino vnebovzetje
- e) božič

3. Kaj postavimo pod božično drevo?

- c) darila
- r) rože
- d) papir

4. Nadaljuj slovenski pregovor: Zelen božič ...

- n) bel dan.
- t) bel marec.
- e) bela velika noč.

5. Zemlja je po velikosti kateri planet?

- m) 3
- o) 6
- p) 5

6. Katero je glavno mesto Švice?

- r) Berlin
- b) Bern
- g) Budinpešta

7. Kateri trije možje nas obiščejo decembra?

- e) dedek Mraz, Božiček, Miklavž
- o) Superman, Spiderman in Božiček
- t) dedek, Božiček in mraz

8. Kako še drugače imenujemo december?

- r) gruden
- l) listopad
- u) vinotok

9. Listavci so rastline, ki imajo ...

- v) iglice.
- j) liste.
- s) storže.

10. Katera žival ne živi v naših gozdovih?

- e) severni medved
- d) srna
- l) jelen

11. Kje se je rodil France Prešeren?

- c) v Laškem
- m) v Ljubljani
- t) v Vrbi na Gorenjskem

12. Kako se imenuje tekmovanje iz slovenščine?

- u) Cankarjevo tekmovanje
- n) Proteusovo tekmovanje
- d) Preglovo tekmovanje